

Gemeente van Jezus Messias,

De woorden van de heilige schrift zijn geschreven vanuit het perspectief van God. Die is de auteur van de boekrollen die met de pen en de vingers, met de verbeelding en de herinnering van mensen geschreven zijn. In het verhaal uit het boek Deuteronomium, dat betekent de tweede wetgeving, horen we dat God een groep mensen heeft bevrijd uit slavernij. In het boek van de eerste wetgeving, Genesis, kunnen we horen dat deze groep mensen van hebreeuwse afkomst heeft gehuild en geroepen om hulp. En God die zich aan Mozes met zijn Naam bekend maakt, heeft geluisterd. De groep vluchtte, sloeg zich door gevaren en onderling gekibbel heen. En voelde zich gesteund door hun God die tot de vluchtelingen sprak door de stotterende mond van hun leider Mozes. Om zich als groep te onderscheiden van andere groepen vluchtelingen noemde ze zich naar een voorvader Jacob Israel: Israëlieten.

Hoe zit het met andere groepen van vluchtelingen die ook zoeken naar een plek om te wonen? Rabbi Akiba ben Josef die leefde van 40 tot 137 van de gewone jaartelling, schrijft: "Onze God vervult hemel en aarde, zijn NAAM echter woont in een tent". Met andere woorden: God is bij allen en alles, maar zijn sprekende Zelf woont in een tent en in die tent staat de ark en daarboven woont de NAAM, zijn Zelf, zijn Glorie. Die tent dragen de Israëlieten door de woestijn. De tent wordt een tempel en die tempel staat in Jeruzalem. Wil je weten hoe een plek te vinden en hoe die plek bewoonbaar te maken, moet je zijn bij die NAAM. De leerlingen van Jezus trekken de NAAM door naar Jezus. "Het Woord, de Naam, is vlees geworden en heeft onder ons gewoond", letterlijk getent, zo staat het in het evangelie van Johannes. Zowel in de eerste lezing als in de tweede horen we hoe de NAAM richting geeft aan mensen die een plaats zoeken, een goede plek, ook voor misvormden. Dat Jezus zich stelt op de plek van de NAAM moet een ergernis zijn voor velen. En vanuit die positie horen we hem zeggen: "De mens is er niet voor de sabbath, maar de sabbath is er voor de mens". De in steen gegrifte wet is er om het menselijke, het humane, het zachte te bevorderen. Jezus wekt ergernis en daagt uit. Eerder zegt hij tot de schriftgeleerden en de Farizeeën dat zijn leerlingen niet hoeven te vasten zolang de bruidegom (hij) bij hen is. Dan noemt hij het voorbeeld van David, bendeleider van een troep mensen die gezocht werden om allerlei redenen, moord, doodslag, schulden. Zij hebben tijdens een van hun tochten honger gekregen en ze eisen brood. David vraagt aan de bange priester van het heiligdom, de tent waarin de ark zich bevindt, om de mannen die aan God gewijde toonbroden te geven. Deze mag dat niet doen en bedenkt een voorwaarde: de mannen mogen de afgelopen dagen niet met vrouwen hebben geslapen. Zonder blikken of blozen verzekert David hem, dat het niet is gebeurd, "hun wapens zijn rein", zegt hij. Er zijn redenen genoeg voor de tegenstanders van Jezus om met hem hierover te redetwisten. Dat doen zij niet, ook niet wanneer hij hen de vraag voorlegt of een jood op sabbat een leven mag redden of het moet vernietigen. Ze willen niet in gesprek met hem! Hij kijkt hen boos, maar ook diepbedroefd aan, vanwege hun vooropgezette mening. Hij laat zich niet tegenhouden vraagt de ongelukkige zijn verschrompelde hand uit te steken en hij geneest die. De tegenstanders gaan heen om zijn liquidatie voor te bereiden.

En wij NU? Deze verhalen zijn geschreven vanuit Gods perspectief. Naar een geknechte groep mensen die huilde om bevrijding heeft de Eeuwige geluisterd. De groep beschouwde zich als het begin van het volk van Israel. Als zovele andere groepen hebben zij zich strijdend een plek verworven. Ze verhalen dat hun God hen op het spoor zette en daadwerkelijk hielp. En wel zó dat zij vonden dat ze het land van Hem hadden gekregen! En het was een gebod onder hen om deze afhankelijkheid in een rite vorm te geven. De eerstelingen van de nieuwe oogst waren voor hem. Het is de beweging van iedere zegening: Wat je gekregen hebt, kind, land, oogst, geef je terug aan God om het dan van hem terug te krijgen. De eerste vruchten van het land, maar ook een verschrompelde hand wordt terug geschonken aan de gever om het vervolgens van hem terug te krijgen.

Wij staan in de lijn van Jezus, die als God een verlosser, een bevrijder is. Hij is met hen die wenen, omdat ze onderdrukt worden, of omdat het leven voor hen geen goed leven is. Zoals Annet in haar inleiding zei: Deze bevrijdende woorden en daden van God en zijn Zoon, zijn de aanzet geweest voor anderen hoorders van het Woord om zich te bevrijden. Van de Spaanse onderdrukking in onze landen in de 16de eeuw, van blanke slavernij in de Verenigde Staten in de 19de eeuw, tot de onderdrukking van zwarte burgers in onze tijd. Politieke oplossingen zijn er! Welke? Ze zijn niet het doel van deze overweging. Weet wel, Bijbelse woorden kunnen worden misbruikt om het eigen gelijk te bevestigen. Ze zijn geschreven door mensen met hun vingers, met hun verbeelding, met hun herinnering, met hun hoop. En steeds moeten de bijbelwoorden in latere tijden opnieuw worden gewogen en uitgelegd. Ook Jezus verschuift zijn uitleg. Waar hij eerst meent alleen een boodschap te hebben voor het volk van Israël, verplaatst hij die ook naar de andere volken. Dé grondhouding is: Het gaat om het welzijn van mensen die geen plek en geen goed leven hebben. Ook de Wet is aan die regel onderworpen : De mens is er niet voor de Sabbat, de Sabbat is er voor de mens! Het woord "Liefde", heb ik vermeden. Over de macht van de liefde, dat als een overlopende bron achter deze woorden stroomt, konden we luisteren naar de afro-Amerikaanse bisschop Michael Curry, die als de aartsengel Michael bevlogen, met vleugels en al over deze kracht sprak. Amen